

Mottagare
Socialnämnden

Uppdrag. Utredning Hälsa 65+

Förslag till beslut

1.Socialdirektör får i uppdrag att utreda och föreslå hur en förebyggande verksamhet riktad till äldre kan utvecklas i samarbete med organisationer och civilsamhället.

2.Uppdraget redovisas till socialnämnden i december 2025.

Sammanfattning

Kvalitets- och utvecklingsenheten har haft i uppdrag att göra en utredning av Hälsa 65+. Hälsa 65+ består av seniorernas mötesplats på Gråbo Torg i Visby. Den är öppen för personer som är 65 år och äldre och aktiviteterna drivs av frivilliga som engagerar sig ideellt.

Fram till 2020 fanns det mötesplatser i Hemse och Slite. Våren 2020 togs beslut om att stänga mötesplatserna i Hemse och Slite och behålla Gråbo i Visby. Beslutet togs dels på grund av ekonomi men även i syfte att arbeta mer mobilt och i samverkan. Försök till samverkan med andra aktörer och civilsamhället har gjorts men deltagandet har varit lågt.

Ny socialtjänstlag träder i kraft 1 juli 2025. En förändring i nya socialtjänstlagen är förtydligandet av inriktning och målsättning för socialtjänstens alla verksamheter, att de ska arbeta förebyggande. Hälsa 65+ utgör en form av hälsofrämjande förebyggande verksamhet. Det finns ett behov av att öka det förebyggande arbetet mot målgruppen för att nå nya målsättningar från lagstiftning och samhällsvinster. Utredningen visar också på behovet att öka samverkan. Socialförvaltningen föreslår socialnämnden om att få ett nytt uppdrag, att utreda och föreslå hur en förebyggande verksamhet riktad till äldre kan utvecklas i samarbete med organisationer och civilsamhället.

Ärendebeskrivning

Kvalitets- och utvecklingsenheten har i uppdrag att göra en utredning av Hälsa 65+. Utredningen ska beskriva verksamheten och medarbetarnas uppdrag och arbetssätt idag. Utifrån nuläget och omvärldsbevakning föreslå inriktning och uppdrag för Hälsa 65+ i fortsättningen. Underlag för utredningen har inhämtats i dialog med enheten.

Hälsofrämjande enheten har fram till 2024 bestått av enhetschef, verksamhetsutvecklare, hälsa 65+, anhörigstöd och dagverksamhet för personer med demenssjukdomar. Från 2025 har hälsofrämjande enheten omorganiserats och kvarstår gör en samordnartjänst inom hälsa 65+. Det övergripande uppdraget för Hälsa 65 + innebär att utveckla Seniorernas mötesplats på Gråbo Torg 3.

Samordnaren organiserar i dagsläget ca 15 frivilligarbetare. Seniorernas Mötesplats på Gråbo Torg är öppen för personer som är 65 år och äldre och aktiviteterna drivs av frivilliga som engagerar sig ideellt. Samordnarens arbete med nyrekrytering av frivilligarbetare pågår kontinuerligt. För närvarande finns 15 frivilligarbetare. På seniorernas mötesplats erbjuds en eller flera aktiviteter måndag-fredag

Fram till 2020 fanns det mötesplatser i Hemse och Slite. Våren 2020 togs beslut om att stänga mötesplatserna i Hemse och Slite och behålla Gråbo i Visby. (2020-04-16, SON 2020/142, SON § 64). Beslutet togs dels på grund av ekonomi men även i syfte att arbeta mer mobilt och i samverkan.

Ny socialtjänstlag träder i kraft 1 juli 2025. En förändring i nya socialtjänstlagen är förtydligandet av inriktning och målsättning för socialtjänstens alla verksamheter- att socialtjänsten ska arbeta förebyggande. Det betyder bland annat att arbeta förebyggande inom äldreomsorg, anhörigstöd och området personer med funktionsnedsättning genom tidiga insatser och att integrerat i stödinsatser förebygga behov av mer ingripande och omsorgskrävande insatser.

Hälsa 65+ utgör en form av hälsofrämjande förebyggande verksamhet som enligt indelningen är riktat till alla i populationen över 65 år oavsett riskfaktorer, dvs förebyggande arbete på samhällsnivå. Genom utvecklad samverkan med civilsamhället kan också nya typer av insatser för social gemenskap och trygghet för äldre erbjudas.

I kommuner såsom Östersund och Kalmar finns 8-11 mötesplatser fördelade över hela kommunerna. Målsättningen är att erbjuda aktiviteter, möjlighet att bibehålla funktioner men också att vara en förebyggande insats. I förhållande till dessa kommuner har socialförvaltningen en verksamhet i underkant.

Försök till samverkan och bildande av referensgrupp har gjorts med bla pensionärsföreningar, Röda korset, SISU och biblioteken med hälsa 65+ som sammanställande. Deltagande i mötena var lågt och referensgruppen har upphört.

Bedömning

Utredningen visar att förebyggande verksamhet finns i underkant inom socialförvaltningen Region Gotland, i jämförelse med ett urval av kommuner. Det finns ett behov av att öka det förebyggande arbetet mot målgruppen för att nå nya målsättningar från lagstiftning och samhällsvinster.

Utredningen visar också på behovet att öka samverkan med organisationer och civila aktörerna kring aktiviteter och social gemenskap.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2025-06-03

Utredning daterad 2025-06-03

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Öystein Berge kvalitetschef
Therése Thomsson myndighetschef
Maud Hjorter samordnare Hälsa 65+
Ia Lönngren utvecklingsledare